

σπότης τῶν Βελγάρων, ἀκέσας ὅτι ὁ Ἀλέξανδρος ἀνέβη τὸν θρόνον, ἔσειλε πρέσβεις διὰ ν' ἀνανεώσεν τὰς παλαιὰς συνθήκας· ἀλλ' ὁ Ἀλέξανδρος ὄχι μόνον δὲν ἐδέχθη τὴν φιλίαν τέττε τῆ πολεμικῆ καὶ δυνατῆ ἔθνης, ἀλλὰ καὶ ἐδιώξε τὴς πρέσβεις ἀτίμως, διὰ τὸ ὅποιον δικαίως παροξυνθεὶς ὁ Συμεὼν, εἰσέβαλεν εἰς τὴν Ρωμαϊκὴν ἐπικράτειαν, καὶ κατέτρεχε σφάττων καὶ καίων. Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἐξηκολύθει ἀσωτεύων καὶ τρυφῶν, ἕως ἕ ὁ θάνατος ἤλευθερώσε τὸν κόσμον ἀπὸ τοιῦτον κτήνος· ἀπέθανε δὲ, μετὰ τὸ φαγεῖν ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν καὶ πιεῖν ἀκράτως καὶ κατ' ὑπερβολὴν, ἀπὸ τὴν αἰμορραγίαν τῆς ρινὸς καὶ τῶν αἰδοίων, βασιλεύσας χρόνον καὶ μῆνα ἕνα.

ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΤΟΥ ΠΟΡΦΥΡΟΓΕΝΝΗΤΟΥ.

Πρὶν τῆ θανάτου διώρισεν ὁ Ἀλέξανδρος τὸν Κωνσταντῖνον διάδοχον τῆς βασιλείας, καὶ ἐπιτρόπος αὐτῆ νέε ἐτι ὄντος ἄνδρας ἀσελγεῖς καὶ κακοτρόπος. Ἐκ τέττε παρακινέμενος ὁ Κωνσταντῖνος Δέκας, περὶ ἕ εἶπαμεν ἀνωτέρω, ἀπεφάσισε ν' ἀρπάσῃ τὴν βασιλείαν, καὶ ἀναγορευθεὶς ἐν τῷ ἵπποδρόμῳ ἀπὸ τῆς φίλης τε αὐτοκράτωρ, ὥρμησε νὰ κυριεύσῃ τὸ παλάτιον· ὁμῶς πιαθεὶς ἀπὸ τῆς φύλακας, ἀπετμήθη τὴν κεφαλὴν. Μετὰ τέττε ὤχετο καὶ ἡ ἐλπίς τῶν περισσοτέρων συνωμοτῶν, οἱ ὅποιοι ὄντες ἄνδρες μεγάλοι καὶ ἐπίσημοι, ἐγνωρίωθησαν, καὶ ἤτοι ἐφονεύθησαν, ἢ ἐξωρίωθησαν.

Τέτων δὲ γινομένων, Συμεὼν, ὁ δεσπότης τῶν α. χ. Βελγάρων, καταφανίσας τὴν Θράκην, ἐφθασεν ἕως 912. εἰς τὴν Κωνσταντινέπολιν, ὅπῃ βλέπων τὰ σεραῖ ὄχου.

ρώματα ἔτι τὰ ἐπὶ τὰ τείχη πολεμικὰ ὄργανα, ἠναγκάσθη ἢ ἀναχωρήσει εἰς τὸ Ἐβδόμον, ὅθεν ἔσειλε πρὸς τὰς ἐπιτρόπους πρέσβεις ὑπὲρ εἰρήνης, ἡ ὁποία κατὰ μὲν Κεδρηνὸν ἐτελειώθη, κατὰ δὲ Ζωναρᾶν διεκόπη, ἐπειδὴ ὁ Συμεὼν δὲν ἐδέχθη τὰς συνθήκας τῶν ἐπιτρόπων. Ἀλλὰ ἔτι ἂν ἐγένετο εἰρήνη, αὕτη ἐλύθη ἐντὸς ὀλίγου, καθὼς θέλομεν διηγηθῆ παρακατιῶν. Ἐν τούτοις, οἱ ἐπιτροποὶ σασιάζοντες πρὸς ἀλλήλους, ἐβιάσθησαν ἀπὸ τὸν λαὸν ἔτι αὐτὸν τὸν νέον βασιλέα ἢ ἀνακαλέσεν εἰς τὴν αὐλὴν τὴν βασίλισσαν Ζωὴν, ἡ ὁποία λαβῶσα ὅλην τὴν δύναμιν τῆς βασιλείας, ἐδίωξε τὰς πρώην φίλους τῆ Ἀλεξάνδρου, ἔτι ἀντ' αὐτῶν διώρισεν ἄλλας ἀξιοτέρες ἔτι ἐναρετωτέρας (1).

Μόλις ἔλαβεν ἡ Ζωὴ τὴν διοίκησιν τῆς μοναρχίας, ἔτι εἰσέβαλον εἰς τὴν βασιλείαν ἐκ μὲν τῆ ἑνὸς μέρους οἱ Βέλγαροι, ἐκ δὲ τῆ ἑτέρας οἱ Σαρακηνοὶ, ἀπὸ τῆς ὁποίας οἱ μὲν πρώτοι διαρπάσαντες τὴν Θράκην, ἐσρατοπέδευσαν πλησίον τῆς Ἀδριανουπόλεως, τὴν ὁποίαν ἐπρόδωσεν Ἀρμενιόστις, ὀνόματι Παγκρατέκις, ὁ ὁποῖος διεφθάρη ἀπὸ τὸν Συμεῶνα μὲ πολλὰ δῶρα· οἱ δὲ Σαρακηνοὶ ἐτοιμάσαντες μέγαν στόλον, ἐληλάτιζον ἔτι διήρπαζον τὰ παραθαλάσσια, ἔχοντες στρατηγὸν τὸν Δαμιανὸν, τὸν ἀμηντὸν τῆς Τύρου. Ἡ δὲ Ζωὴ βλέπουσα, ὅτι ἐπολεμεῖτο ἀπὸ δύο δυνατῆς ἐχθρῶν ἐν ταύτῳ, ἀπεφάσισε πειθομένη εἰς τὴν συμβουλήν τῆς συγκλήτου νὰ κάμη αἰφθόπως τὴν εἰρήνην μετὰ τῶν Σαρακηνῶν, ἔτι νὰ τρέψῃ ὅλην τὴν δύναμιν ἐναντίον τῶν Βελγάρων. Ὅθεν μετὰ μὲν

(1) Κεδρην. Ζωναρ. Λέων Γραμματ. ἔτι Κερσοκαλ. εἰς Κωνσταντ.

τῶν πρώτων ἔγινεν ὁ συμβιβασμὸς εὐτυχῶς, ἐναντίον δὲ τῶν Βεργάρων ἐσάλη μεγάλη δύναμις καὶ στρατηγὸς Λέων ὁ Φωκάς, ὁ ὅποιος παραταξάμενος τὸ πολυάριθμόν τε στρατεύμα εἰς τὴν εὐρύχωρον πεδιάδα τῆς Διαβάσεως, ἐπορεύετο ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν, οἱ ὅποιοι ἐκάθητο ἐ μακρὰν. Πρὸ τῆ δὲ νὰ ἀρχήσῃ ἡ μάχη, Κωνσταντῖνος, ὁ πρωτοπαπᾶς τῆ βασιλείας, ἔδειξεν εἰς ὅλον τὸ στρατεύμα τὸ τίμιον ξύλον τῆ βασιλείας, προσάξας αὐτὸς προσκυνήσαντας νὰ ὁμώσωσιν, ὅτι θέλοσι πολεμήσει μέχρι τελευταίας ῥανίδος τῆ αἵματος. Ἡ μάχη ἐχρημάτισεν ἐκατέρωθεν κρατερὰ καὶ φονικωτάτη· καὶ πρῶτον μὲν ἐνίκων οἱ Ῥωμαῖοι, ὕστερον δὲ ἐνίκηθησαν διὰ τὸ ἀκόλαστον συμβάν. Ἐπειδὴ δὲ Λέων, ὁ Ῥωμαίων στρατηγός, ἐν τῷ καταδιώκειν τὰς ἐχθρὰς κατέβη εἰς τινὰ πηγὴν διὰ νὰ σβέσῃ τὴν φλόγα τῆς δίψης, ἐν ᾧ κύψας ἔπινεν, ὁ ἵππος ἐλύθη ἀπὸ τὰς χεῖρας καὶ ἔφευγε, τὸν ὅποιον βλέποντες οἱ στρατιῶται φεύγοντα, καὶ συμπεραίνοντες ὅτι ὁ Λέων ἐφονεύθη, ἔπαυσαν διώκοντες, καὶ ἀνεχώρουν ἀτάκτως. Τότε ἐννοήσας ὁ Συμεὼν τῆτο, συναθροίσας τὰς στρατιώτας, ὤρμησεν εἰς τὰς Ῥωμαίας αἰφνιδίως, καὶ τρέψας αὐτὰς εἰς φυγὴν, κατεδίωκε μὲ μεγάλην αἱματοχυσίαν, εἰς τρόπον ὥστε πολλοὶ ἐκ τῶν ἰδιωτῶν καὶ στρατηγῶν ἐφονεύθησαν εἰς ἐκείνην τὴν ταραχὴν (1).

Ἄλλοι δὲ διηγῶνται τὴν ὑπόθεσιν ἀλλοτρόπως ἰσορῶντες, ὅτι ὁ Λέων ἐν τῷ καταδιώκειν τὰς ἐχθρὰς μαθῶν, ὅτι ὁ ναύαρχος Ῥωμαῖνός ὁ Δεκαπηνός, ἀνὴρ δυνατὸς καὶ μέγας, ὅσιν ἐπρασάχθη νὰ παρακλέῃ τὸν ἀγίαλόν καὶ νὰ παραβοηθῇ τὸν Λέοντα ἐν ἀνάγκῃ,

(1) Κηροπαλ. αὐτ.

ἐπέσρεψεν εἰς Κωνσταντινέπολιν ἐπὶ σκοπῶν ἡ ἀρπάγη τὴν βασιλείαν, ἀπόντων τῶν στρατευμάτων καὶ τῶν ἀξιολόγων στρατηγῶν, ὑπέσρεψεν εἰς τὸ στρατόπεδον εὐθύς, διὰ τὴν μάθη τὴν ἀλήθειαν, ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς εἶχε τὰς αὐτὰς φιλαρχικὰς σκοπὰς· ἀλλ' οἱ στρατιῶται μὴ γινώσκοντες τὸν σκοπόν τε, καὶ νομίζοντες ὅτι ἀνεχώρει φοβούμενος, ἐφοβήθησαν καὶ αὐτοὶ, καὶ ἀνεχώρουν ἀτάκτως (1). Οἱ δὲ Συμεὼν ἐπαιρούμενος ἐπὶ ταύτῃ τῇ νίκῃ, ἤρχετο κατὰ τῆς Κωνσταντινέπολεως· ἀκέσας δὲ ὅτι τὰ βασιλικά στρατεύματα ἀπήνησαν καθ' ὁδὸν δύο δυνατὰ τάγματα τῶν στρατευμάτων, καὶ τὰ ἐνίκησαν κατὰ κράτος, ἔκρινεν ὠφελιμώτερον τὴν παραιτήσῃ τὸ ἐπιχειρήματι, καὶ τὴν ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν βασιλείαν τε.

Ἐν τῷ μεταξὺ, οἱ δύο ἀντίζηλοι στρατηγοὶ, ὁ Λέων καὶ Ρώμανος, ἐπιστρέψαντες εἰς Κωνσταντινέπολιν, ἐτεκταίνοντο ἐπιβλαῆς ἢ μόνον κατὰ τῆς βασιλείας, ἀλλὰ καὶ κατ' ἀλλήλων, ἐπιθυμῶντες ἀμφοτέρω τῆς βασιλείας· ἐπειδὴ δὲ οἱ περὶ τὸν Ρώμανόν ἐνίκησαν τὰς φίλας τῆς Λέοντος, ἕτος ἐκηρύχθη πραδοτικῆς, καὶ πιασθεὶς εἰς τὸ φρέριον Γοηλήοντος, ὅπερ κατέφυγεν, ἐτυφλώθη δὲ ἐπιταγῆς τῆς βασιλέως, καὶ ἕτως ἔμεινε διὰ παντὸς ἀνάξιος οἰεσθῆναι ἐπιχειρήματος. Ἐλευθερωθεὶς ἔνθα ὁ Ρώμανος ἀπὸ τὸν ἀντίπαλον Λέοντα, καὶ ἀποδιώξας ὅλας τὰς φίλας τῆς βασιλέως, πρῶτον μὲν κατέπεισε τὸν νέον βασιλέα νὰ λάβῃ τὴν θυγατέρα τε Ἐλένην γυναῖκα, μετ' ὅ ὁ μὲν Ρώμανος ἐκηρύχθη βασιλεοπάτωρ, ὁ δὲ υἱὸς αὐτῆς Χραιοφόρος μέγας ἐταιρειάρχης, ἔπειτα δὲ ἐξορίσας τὴν Ζωὴν εἰς τὴν μονὴν τῆς ἁγίας Εὐ-

(1) Ζωναρ. Κεδρην. Γ' λυκάς εἰς Κωνσ.

φημίας, ἐκηρύχθη ἔξέφθη τῇ μὲν κδ' Σεπτεμβρίου καίσαρ, τῷ δὲ Δεκεμβρίῳ αὐγυςος. Στεφθεὶς ἔν ὁ Ρ'ωμανὸς αὐγυςος ἐν ἔτει 919, ἔσεψε μετ' ὁ. α. χ. λίγον βασίλισσαν ἔ τὴν γυναϊκά τε Θεοδώραν, τῷ 919. δὲ ἐπομένῳ ἔτει ἐν μηνὶ Μαίῳ ἔ τὸν πρεσβύτερον υἱὸν Χρῖστοφύρον, ἔ τῷ 925 ἔτει τὸς δύο υἱὸς Στέφανον ἔ Κωνσαντῖνον, προσάξας ἀναιδῶς ἔ νὰ εὐφημίζεται πρότερος τῆ Κωνσαντῖνε πορφυρογεννήτε. Ὀ δὲ υἱὸς τῆ Ρ'ωμανῆ Θεοφύλακτος ἐψηφίθη πατριάρχης, ἔ τῶν ὠν δεκαἔξ, ὅσις ἀρχιερατεύσας ἔτη κγ' ἀτίμως ἔ καταγινόμενος εἰς τὴν ἰππασίαν, ἀπέθανε τῇ κζ' Φεβρουαρίῳ ἐν ἔτει 956. Τοιῆτῳ τρόπῳ κατέση ἡ βασιλεία τῶν Ρ'ωμαίων ἐκ μοναρχίας εἰς πολυαρχίαν, ἔ ὁ νόμιμος βασιλεὺς ὁ Κωνσαντῖνος ἐθεωρεῖτο ὡς ἀπερριμένος. Οἱ φίλοι τῆ βασιλέως συνώμοσαν μὲν διὰ νὰ ἐλευθερώσεν τὸν νέον Κωνσαντῖνον ἀπὸ τὴν ἐπιτροπείαν, ἡ μᾶλλον εἰπεῖν ἀπὸ τὴν δουλείαν, ἐν ἡ ἔζη, ἀλλ' ἐφωράθησαν ὅλοι πρὸ καιρῆ, ἔ οἱ πρωταίτιοι ἐκολάθησαν αὐσηρότατα.

Ὀ δὲ Συμεὼν, ὁ βασιλεὺς τῶν Βελγάρων, ὁρῶν τὰς ἐμφυλίς διχοσασίας, εἰσέβαλε πάλιν εἰς τὴν ἐπικράτειαν τῶν Ρ'ωμαίων, ἔ νικήσας τὰ βασιλικὰ στρατεύματα, ἐστρατοπέδευσε πλησίον τῆς Κωνσαντινυπόλεως· ὅμως βλέπων ἀδύνατον νὰ κυριεύση αὐτὴν τὴν μητρόπολιν, ἐζήτησε νὰ συλαλήση μετὰ τῆ βασιλέως Ρ'ωμανῆ. Τῆτε δὲ γενομένῳ, ἔγινεν εἰρήνη μετὰξὺ τῶν δύο ἔθνῶν, ἐπειδὴ ὁ Ρ'ωμανὸς ἐνεθύμισε τὸν Βέλγαρον εἰς ἓνα λόγον παρακινήτικόν, ὅτι ἔμελλε νὰ δώση ποτὲ λόγον εἰς τὸν αἰώνιον κριτὴν περὶ τῆ τόση χριστιανικῆ αἵματος, τὸ ὁποῖον ἐχύθη ἔξ αἰτίας τε. Κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν κατενικήθη ὁ εὐόλος

καὶ τὸ εὐαγγέλιον τῶν Σαρακηνῶν κατὰ τὴν Λήμνον ἀπὸ
 τὸν Ῥωμαῖον ναύαρχον Ἰωάννην τὸν Ῥαδηνόν. Οὐ πολ-
 λῶ δὲ ὕστερον, ἀποθανόντος τῷ Συμεῶνος, διεδέξατο
 τὰ σκῆπτρα τῆς βασιλείας ὁ υἱὸς αὐτῷ Πέτρος, ὁ
 ὁποῖος εἰσβαλὼν παρανόμως καὶ παρασπόνδως εἰς τὴν
 ἐπικράτειαν τῶν Ῥωμαίων, ἔσφαττε καὶ ἔκαιε πάντα.
 ἀκέσας δὲ, ὅτι ὁ Ῥωμανὸς ἐσράτευε κατ' αὐτῷ με-
 τὰ μεγάλης δυνάμεως, ἔσειλεν ἕνα μοναχὸν πρὸς
 αὐτὸν πρεσβεύων ὑπὲρ εἰρήνης, καὶ παρακαλῶν τὸν
 βασιλέα νὰ τὴν προσεπικυρώσῃ καὶ μὲ γαμικὴν συγ-
 γένειαν. Ἐπειδὴ λοιπὸν ὁ Ῥωμανὸς ἐδέχθη τὰς συν-
 θήκας, ὁ Πέτρος ἦλθεν εἰς Κωνσταντινῆ πόλιν, τὸν
 ὁποῖον δεξάμενος ὁ βασιλεὺς ἀσμενέστατα, ἔδωκεν αὐ-
 τῷ εἰς γυναῖκα τὴν Μαρίαν, θυγατέρα τῷ Χρικοφό-
 ρῳ, ἡ ὁποία ἐξεφανώθη ἀπὸ τὸν πατριάρχην Στέφα-
 νον μετὰ μεγάλης κομπῆς. Τότε οἱ Βέλγαροι, πα-
 ρακινέμενοι ἴσως ἀπὸ τὸν Ῥωμανόν, ἐβίων ἀναφανδόν
 κατηγοροῦντες, ὅτι ὁ βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ἐτιμᾶτο
 πρὸ τῷ Χρικοφόρῳ τῷ πενθερῷ τῶν· ὁ δὲ Ῥωμανὸς
 θέλων δῆθεν νὰ ὑπακῆσῃ εἰς τὰς κατηγορίας τῶν
 Βελγάρων, ἔκαμε τὸν Κωνσταντῖνον τρίτον τῆ τάξει
 τῆς βασιλείας.

Οὐ πολλῶ δὲ ὕστερον μετὰ τὸν γάμον, οἱ ἐν Συρίᾳ
 Σαρακηνοὶ εἰσβαλόντες εἰς τὴν ἐπικράτειαν τῶν Ῥωμαίων
 ἔσφαττον καὶ ἔκαιον· ἀλλ' ὁ Ἰωάννης Κερκίας, ὁ ἐκεῖ-
 σε βασιλικὸς στρατηγός, ἐ μόνον ἀπέκρουσεν αὐτοὺς καὶ
 ἐνίκησεν, ἀλλ' ἐκπολιορκήσας καὶ τὴν Μελιτηνὴν, ἔ-
 καμε τὴν περικειμένην χώραν βασιλικὴν ἐπαρχίαν.
 Τὸν ἀκόλουθον χειμῶνα συνέβη ψύχος σφοδρότατον,
 τὸ ὁποῖον διήρκεσεν ἑκατὸν καὶ εἴκοσιν ἡμέρας, μετ' ὃ
 ἠκολούθησε λιμὸς μέγας, ἐξ ὃ ἀπέθανον πάμπολλοι.

λοι. Εἰς διαφόρους ἐπαρχίας συνέβησαν σεισμοί, καὶ
πολλαὶ πόλεις κατηφανίσθησαν· εἰς δὲ τὴν Κωνσταντι-
νέπολιν μία συμβᾶσα πυρκαϊὰ κατέκαυσε πολλὰς με-
γαλοπρεπεῖς οἰκοδομὰς. Αὗται ὅμως αἱ συμφοραὶ δὲν
ἐλύπησαν τόσον τὸν Ρῶμανόν, ὅσον ὁ θάνατος τῆ
ἡε Χρισοφόρου, ὅσις ἀπέθανε τῆ 14 Αὐγέστῃ τῷ ἐνε-
σῶτι 933 ἔτει (1). Τῷ δὲ ἐπομένῳ ἔτει Βασιλείος
τις, Μακεδῶν τὸ γένος, καὶ ὀνομάζων ἑαυτὸν Κωνσαν-
τίνου Δέκαν, ἐπεσπάσατο πολλὰς πρὸς ἑαυτὸν, ἀντι-
ποιούμενος τὴν βασιλείαν· ἀλλ' ὅμως πιαθεὶς ἀπό τι-
να στρατηγὸν τῆ βασιλέως, ἐκομίσθη εἰς Κωνσταντι-
νέπολιν, καὶ κοπεῖς τὴν δεξιὰν, ἀπελύθη· αὐτὸς δὲ
μὴ σωφρονισθεὶς, ὠνόμαζε πάλιν ἑαυτὸν ἰὸν τῆ Ἀν-
δρονίκου, καὶ ἑξαπατῶν τὸν χυδατὸν λαὸν, συνήθρισε
πολὺ πλῆθος κακοτρόπων, δι' ὧν κυριεύσας ἐν φρέ-
ριον, ἔκαμνε συχνὰς ἐπιδρομὰς καὶ λεηλασίας εἰς τὰ
πέριξ, τὸν ὅποιον ὁ Ρῶμανὸς μόλις πιάσας, κα-
τέκαυσε ζῶντα. Τῷ δὲ 944 ἔτει, οἱ Ρῶσσοι, οἵτινες
κατόικεν τὴν εὐρωπαϊκὴν Σαρματίαν, καὶ ὠνομάζοντο
ἀπὸ τῆς παλαιᾶς Ροξολάνοι καὶ Βασάρναι, ἐτοιμάσαν-
τες μεγάλον στόλον, ἔκαμνον μεγάλας λεηλασίας
εἰς τὰ παραθαλάσσια τῆς βασιλείας· ἀλλ' ὁ Θεο-
φάνης, ὁ βασιλικὸς στρατηγὸς, ὀρμήσας εἰς αὐτὴς
ἐξαίφνης, κατηφάνισε τὸν στόλον αὐτῶν, ἐν ᾧ οἱ δύο στρα-
τηγοὶ, Βάρδας καὶ Κερκίας, καταδιώκοντες τῆς φεύγον-
τας διὰ ξηρᾶς, ἐξωλόθρευσαν αὐτὴς σχεδὸν ὅλως (2).

Ὁ δὲ Κωνσταντίνος, ὁ νόμιμος βασιλεὺς, ἔζη
τῆτον ὅλον τὸν χρόνον ἄνευ τινὸς δυνάμεως, καὶ σχῆμα

(1) Κροπαλ. καὶ Λέων ὁ Γραμματ. εἰς Ρῶμαν.

(2) Ὁ αὐτὸς αὐτόθ. Ζωναρ. Κεδρην. εἰς Ρῶμαν.

μόνον ἔχον ὄνομα τῆς βασιλείας ἔχων, ὁ ὁποῖος καιροφυλακτῶν διὰ τὴν λάβη τὴν προτέραν δύναμιν, εἴληκε τινῶν φίλων τῆς Ῥωμανῆς ἔχων τῶν υἱῶν τὴν φιλίαν, αἱ ὁποῖοι γινώσκοντες, ὅτι πρὸ πάντων ἡ ἀποδίωξις τῆς Ῥωμανῆς ἦτον ἀναγκαία πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς Κωνσταντινῆς, κατέπεισαν τὸν Στέφανον, τὸν πρεσβύτατον τῶν τότε ζώντων δύο υἱῶν τῆς Ῥωμανῆς, ν' ἀποστατήσῃ κατὰ τῆς πατρὸς, ἔχων τὸν κλείσῃ τῇ 16 Δεκεμβρίου ἐν ἔτει 944 εἰς τὴν ἐν τῇ λεγομένῃ Πρώτῃ νήσῳ μονήν. Τότε δὲ γενομένη, ὁ Στέφανος ἐξέδη αὐτοκράτωρ, ἔχων ἠνάγκασε τὸν Κωνσταντῖνον, τὸν νεώτερον ἀδελφόν, εἰς τὸν ὁποῖον ὁ Ῥωμανὸς ἐνεπισεύθη τὴν μεγαλητέραν δύναμιν, νὰ τὸν γνωρίσῃ κοινῶν τῆς αὐτοκρατορίας. Τῆτο πρῆξένησε διχόνοιαν ἔχων τὸν ἀφανισμόν τῶν δύο αὐταδέλφων· ἐπειδὴ Κωνσταντῖνος ὁ πορφυρογέννητος καλέσας αὐτὸς εἰς δεῖπνον, διὰ τὴν τὴν συμβιβάσῃ δῆθεν, ἐφυλάκωσεν αὐτὸς, ἔχων ἐξείλε τὸν μὲν Στέφανον εἰς τὴν νήσον Πάνορμον, τὸν δὲ Κωνσταντῖνον εἰς τὴν Τερέβινθον, ὅπερ ἀμφότεροι ἐκρεύθησαν κληρικοὶ, ἐξ ὧν ὁ μὲν Στέφανος ἐκομίσθη ἔπειτα εἰς τὴν Προικόννησον, ἐντεῦθεν εἰς Ῥόδον, ἔχων τέλος εἰς Μιτυλήνην, ὅπερ μετὰ πολλὰς τλαιπωρίας ἀπέθανεν· ὁ δὲ Κωνσταντῖνος φονεύσας ἕνα τῶν φυλάκων εἰς τὴν Σαμοθράκην, ὅθεν ἐμελέτα νὰ φύγῃ, ἀντεφονεύθη ἀπὸ τῆς λοιπῆς φύλακας. Ὁ δὲ πατὴρ αὐτῶν Ῥωμανὸς ἀπέθανεν ἐν ἀρχῇ τῆς τετάρτης χρόνῃ τῆς ἐξορίας τε.

Ἀποκατασταθεὶς ἐν ὁ Κωνσταντῖνος εἰς τὴν προτέραν ἐξουσίαν ἔχων δύναμιν, τὴν μὲν βοηθὸν αὐτῆς ἔχων φίλος ἐτίμησε βασιλικῶς, τὸν δὲ υἱὸν αὐτῆς Ῥωμανὸν ἐξέψε βασιλέα, τὸν δὲ Ῥωμανόν, υἱὸν τῆς Στε-

φάνε, καὶ τὸν Βασίλειον, τὸν γνήσιον υἱὸν τῆ πρεσβυ-
 τέρου Ρώμανο, καὶ τὸν Μιχαήλ, τὸν υἱὸν τῆ Χρиси-
 φόρου, εὐνεχίσας ἐκέρυσε κληρικούς. Ἐπειδὴ δὲ ἐν
 ἔτει 948 οἱ Σαρακηνοὶ εἰσέβαλον μετὰ πολλῆς δυνά-
 μεως εἰς τὴν βασιλείαν, ἐσάλη ἐναντίον Βάρδας ὁ
 Φωκάς, καὶ οἱ δύο αὐτῆ υἱοὶ Νικηφόρος καὶ Λέων μετὰ
 καλίσυς βασιλικῆς στρατιώτας. Ὁ Βάρδας ἦν στρα-
 τηγὸς ἔμπειρος καὶ ἀνδρεῖος· πλὴν μισούμενος ἀπὸ τῆς
 στρατιώτας διὰ τὴν αἰχροκέρδειάν τε, ἀφέθη εἰς τὴν
 μάχην, ὅτε πληγωθεὶς τὸ μέτωπον θανατηφόρος,
 μόλις ἐσώθη ἀπὸ τινος φίλου τε· οἱ δὲ δύο αὐτῆ υἱοὶ
 ἐνίκησαν πολλάκις τῆς ἐχθρῆς ἐνδόξως, ἐξ ὧν ὁ Λέων
 ἐπίασεν ἐν τῇ μάχῃ καὶ τὸν Ἀπολασαῆρ, ἄνδρα εὐ-
 γενῆ καὶ συγγενῆ τῆ καλίφου Χαβδάν, τὸν ὁποῖον μετακο-
 μισάμενος ὁ βασιλεὺς εἰς Κωνσταντινέπολιν ἐν θριάμ-
 βῳ, τὸν ἐπάτησεν ὑπεροπτικῶς κατὰ τῆ τραχή-
 λου. Ὁ Καλίφης θυμωθεὶς εἰς αὐτὴν τὴν πρὸς τὸν συγ-
 γενῆ τε ἀτιμίαν, ἠγωνίσθη πρῶτον μὲν νὰ καταπέι-
 σῃ τὸν Κωνσταντῖνον, τὸν τρίτον υἱὸν τῆ Βάρδα Φωκά,
 τὸν ὁποῖον ἐπίασεν αἰχμάλωτον, ν' ἀπαρνηθῆ τὴν
 χριστιανικὴν πίσιν· ἀλλὰ μὴ δυναθεὶς, ἐφαρμάκωσεν.
 Ὁ δὲ Φωκάς θέλων νὰ τιμωρήσῃ τὸν θάνατον τῆ υἱῆ,
 ἔσφαξεν ὅλους τῆς συγγενεῖς τῆ Καλίφου, ὅσοι ἔπε-
 στον εἰς τὰς χεῖράς τε. Τότε ὁ Καλίφης συναθροίσας
 πολλὴν στρατιάν, ἐστράτευσεν ἐναντίον τῆ Φωκά καὶ τῶν
 υἱῶν, καὶ πιάσας τὸν πατρίκιον Νικήταν καὶ ἄλλους εὐγε-
 νεῖς ἄνδρας, ἀπεφάσισε νὰ τῆς κόψῃ ἐν ὄψει τῆ Ρώ-
 μαϊκῆ στρατεύματος· ἀλλ' ὁ Νικήτας ἀπολαύσας τῆς
 εὐνοίας τῆ Καλίφου, καὶ μαθὼν τὸν διαλογισμόν τε,
 ἐφάνέρωσεν αὐτὸν παντὶ τρόπῳ εἰς τὸν Φωκᾶν, ὁ
 ὁποῖος ἐνεδρεύων εἰς σενὸν πόρον, ὤρμησε κατὰ τῶν

Σαρακηνῶν αἰφνιδίως, καὶ αὐτὰς μὲν ὅλας ἕως ἑνὸς κατέκοψεν, ὁ δὲ Καλίφης μόλις ἔφυγε, κατακόψας πρῶτον ὅλας τὰς Ῥωμαίους αἰχμαλώτους πλὴν τῆ Νικήτη, ὁ ὅποιος διαφθείρας τὰς φύλακας ἐν ἀρχῇ τῆς μάχης, ἐσώθη. Μετὰ ταύτην τὴν νίκην εἰσβαλὼν ὁ Φωκάς εἰς τὴν ἐπικράτειαν τῶν Σαρακηνῶν, ἐκυρίευσεν πολλὰ φρερία, καὶ πολλὰς ἐπαρχίας κατηφάνισε (1).

Ἐπειδὴ δὲ ἐν τῷ μεταξὺ οἱ ἐκ Κρήτης Σαρακηνοὶ ἐλεηλάτιζον καὶ κατέτρεχον τὰ περὶ θάλασσαν, ὁ βασιλεὺς ἐτοιμάσας μὲ μεγάλην ὀξύτητα δυνατὸν στόλον, ἔσειλεν ἐναντίον τῆς Κρήτης, ὅπε οἱ στρατιῶται πεζεύσαντες χωρίστως ἀντιτάξεως εἰς τὴν γῆν, ἤθελον κυριεύσει εὐκόλως ὅλην τὴν νῆσον, καὶ ἐξολοθρεύσει τὰς Σαρακηνὰς, οἱ ὅποιοι δὲν ἤλπιζον τοιαύτην αἰφνιδίαν ἐχθρικήν ἐκστρατείαν, εἰάν ὁ στρατηγὸς ὑπῆρχεν ἔμπειρος καὶ ὀπωσῆν ἄξιος. Ἀλλ' ὁ σαρλαῖς στρατηγὸς ἦν ὁ Κωνσταντῖνος Γογγύλας, ἀνδρῶπιος θηλυδρίας, σκιατραφῆς, ἀπειροπόλεμος, καὶ εἰς τῶν ἐν τῷ παλατίῳ θαλαμηπόλων. Οἱ ἔν Σαρακηνοὶ βλέποντες, ὅτι αὐτὸς δὲν ἐφρόντιζεν ἕτε νὰ χαρακωθῆ, ἕτε ἔσελε κατασκόπης, ἐσυμπέραναν ὅτι δὲν ἦτο πολεμικὸς, καὶ ἕτω θάρρησαντες ὤρμησαν αἰφνιδίως κατ' αὐτῶ, ἔτρεψαν τὸ στρατεύματ' εἰς φυγὴν, ἐκυρίευσαν τὸ στρατόπεδον καὶ τὴν ἀποσκευὴν αὐτῶ, αὐτὸς δὲ μόλις ἐσώθη ἀποτινας τῶν σωματοφυλάκων.

Ὀλίγω ὕστερον μετὰ ταύτην τὴν φθορὰν, ὁ Ῥω-

(1) Ὅρα τὴν ἰσορίαν τῶν τῶν συμβάντων παρὰ Ζωναρᾶ βιβλ. 15' κεφ. 20 καὶ 21, καὶ μάλιστα παρὰ Κεδρητῶ.

μανός, ὁ υἱὸς τῆ βασιλείως, παρακινόμενος ἀπὸ φι-
 λοτιμίαν καὶ ἀπὸ τὴν γυναϊκάτε Θεοφανὼ ἢ Θεο-
 φανίαν, συνώμοσε μετ' αὐτῆς κατὰ τῆ πατρὸς, καὶ
 κατέπεισε τὸν Νικήταν, ἓνα τῶν ὑπηρετῶν τῆ βα-
 σιλείως, νὰ τῷ δώσῃ ἀντὶ τῆ ἰατρικῆ δηλητήριον
 φάρμακον, τὸ ὅποιον διωρίσθη ἀπὸ τῶν ἰατρῶν. Ἐ-
 πειδὴ δὲ ὁ βασιλεὺς, ἔχων τὸ φαρμακερὸν ποτήριον
 εἰς τὰς χεῖρας, ἐπρόσκοψε, τὸ περισσότερον μέρος τῆ
 φαρμάκου ἐχύθη, τὸ δὲ λοιπὸν δὲν ἔκαμε τὴν ἐφετὴν
 ἐνέργειαν. Ἐν μηνὶ Σεπτεμβρίῳ τῆ αὐτῆ χρόνῳ ὁ βα-
 σιλεὺς ἐξέρχεται εἰς τὸ ὄρος τῆ Οὐλύμπῳ, λόγῳ
 μὲν, ὅτι ἤθελε νὰ παρακαλέσῃ τὴς μοναχῆς νὰ δεη-
 θῶσι πρὸς Κύριον ὑπὲρ εὐτυχίας τῶν ὄπλων τε κα-
 τὰ τῶν Σαρακηνῶν, τὴς ὁποῖας ἐμελέτα ν' ἀποδιώξῃ
 ἐκ τῆς Συρίας, ἔργῳ δὲ, μελετῶν νὰ συμβουλευθῇ
 μετὰ τῆ Θεοδώρη, ἐπισκόπου τῆς Κυζίκου, περὶ τῆς
 καθαιρέσεως τῆ πατριάρχου Πολυεύκτου, διαδόχου τῆ
 Θεοφυλάκτου, ἡῶ τῆ Ρώμανθ' ἐπειδὴ δὲ ἠφάνησε κατ'
 ὁδὸν εἴτε πάλιν ὑπὸ τῆ ἡῶ φαρμαχθεῖς, εἴτε διὰ
 σωματικὴν καχεξίαν, ἐκομίσθη εἰς τὴν Κωνσταντινέπο-
 λιν, ὅπου ἐτελεύτησε τῆ 9 τῆ Νοεμβρίου, ζήσας ἔτη
 νδ' καὶ μῆνας δύο, καὶ βασιλεύσας μετὰ μὲν τῆ πατρὸς,
 θεῖε καὶ μητρὸς χρόνῳ 19', μετὰ δὲ τῆ Ρώμανθ' 85',
 καὶ μετὰ τὴν ἐκείνου ἐκπτώσιν μονοκρατορήσας ἔτη 16'.
 Ὁ Κεροπαλάτης κατηγορεῖ αὐτὸν, ὅτι ἦτον ἔκδο-
 τος εἰς τὴν μέθην, καὶ ὅτι ἄφινεν ὅλην τὴν κυβέρνη-
 σιν τῶν ὑποθέσεων εἰς τὴν βασίλισσαν Ἑλένην καὶ εἰς
 τὸν φίλον τε Βασίλειον, οἱ ὅποιοι πωλῆντες τὰ πε-
 ρισσότερα ἀξιώματα, ἐγέμισαν αὐτὰ μὲ ἀνθρώπων
 ἀναξίως καὶ ἐπιζημίως τῆς βασιλείας. Ἄτεροι δὲ κατη-
 γορεῖσιν αὐτὸν, ὅτι ἐτιμῶρει τὰ σμικρότατα πταίσμα-

α. χ.
960.

τα αὐσηρότατα· ἦν δὲ φιλομαθὴς καὶ φιλεπιστήμων, καὶ ἔμπειρος εἰς ὅλα τὰ εἶδη τῶν γραμμάτων, μάλιστα δὲ εἰς τὴν ἰσορίαν, ἀριθμητικὴν, ἀστρονομίαν, φιλοσοφίαν καὶ γεωμετρίαν. Ὁ Ζωναράς ἐπαινεῖ αὐτὸν ὡς Θεοσεβὴ καὶ Θεόφοβον.

ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΡΩΜΑΝΟΥ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ.

Μετὰ τὸν Κωνσταντῖνον Πορφυρογέννητον ἀνέβη τὸν θρόνον ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ρῶμανός, ὅστις καὶ παιδίον ἐλέγετο πρὸς διαφορὰν τῆ μητροπάτορος Ρῶμανῦ τῆ τυράννου. Αὐτὸς δικαίως συναριθμεῖται μεταξὺ τῶν ἀσελγεστάτων καὶ ἀσώτων βασιλέων, ὅσους ἀναφέρει ἡ ἰστορία, ὁ ὁποῖος, ἂν καὶ ἦτον ἄξιός να βασιλεύῃ διὰ πολλὰς αὐτῆ ἀρετὰς, ἐνεχείρισε μὲ ὅλον τῆτο ὅλην τὴν φροντίδα τῆς βασιλείας εἰς τὸν πραιπόσιτον καὶ παρακοιμώμενον Γωσήφ Βρίγγαν, ἐκδοθεὶς καὶ κυλιόμενος εἰς πᾶν εἶδος ἀσωτίας καὶ ἀσελγείας. Εὐθὺς δὲ μετὰ τὴν ἀνάβασιν αὐτοῦ ἐπὶ τὸν θρόνον ἔξεψε βασιλέα τὸν υἱὸν αὐτοῦ Βασίλειον διὰ χειρὸς Πολυεύκτη τῆ πατριάρχου, καὶ ἔτω νομίζων τὴν βασιλείαν ἀσφαλῆ καὶ βεβαίαν εἰς τὰς ἀπογόνους τε, παρημέλησε τὰ τῆς οἰκίας τε καὶ βασιλείας. Τῷ δὲ δευτέρῳ ἔτει τῆς βασιλείας τε, Νικηφόρος ὁ Φωκάς, ἀνὴρ ἄξιός καὶ ἀρχισράτηγος, προσαχθεὶς ἀπὸ τὸν βασιλέα καὶ ἀπὸ τὴν σύγκλητον να πολεμήσῃ τὰς Σαρακηνὰς, ἐσράτευσεν εἰς Κρήτην, ὅπε νικήσας αὐτὰς πολλάκις, ἐκυρίευσεν ἐντὸς ἑπτὰ μηνῶν ὅλην τὴν νῆσον, πιάσας αἰχμαλώτους καὶ τὰς στρατηγὰς, τὸν ἀμηνῶν Κερρέπην καὶ τὸν Ἀνεμᾶν· ἀλλὰ πρὶν δυνηθῆ να διορθώσῃ ἀκριβῶς τὰ περὶ τῆς Κρήτης, ἐκλήθη ὀπίσω ἀπὸ τὸν βασιλέα διὰ παρακινήσεως τῆ Γωσήφ, ὁ ὁποῖος φθο-

νῶν τὴν εὐτυχίαν τῆ Νικηφόρου, κατέπεισε τὸν βασιλέα νὰ πεισῆ, ὅτι ὁ κυριεύσας τῆς Κρήτης, ἐξ ἀνάγκης βασιλεύσει Ρωμαίων.

Ἐν ᾧ δὲ ὁ Νικηφόρος ἐνίκα εἰς τὴν Κρήτην, ὁ Λέων ἠτύχει ἐν τῇ ἀνατολῇ κατὰ τῶν Σαρακηνῶν, ὁ ὅποτος ἐπροξένησε τὴν φθορὰν καὶ ἀφανισμόν εἰς αὐτὸς, ὥστε ὁ μὲν Καλίφης μόλις ἔφυγεν, οἱ δὲ λοιποὶ ἦτοι ἐφονεύθησαν, ἢ ἐπιάθησαν αἰχμάλωτοι. Λέγουσιν, ὅτι οἱ εἰς τὴν Κωνσταντινέπολιν σαλέντες αἰχμάλωτοι ἦσαν τόσοι, ὥστε δὲν ἐχώρει αὐτὸς ἡ πόλις καὶ τὰ προάστια. Ὁ Λέων ἐπιστρέψας εἰς Κωνσταντινέπολιν, ἐτιμήθη ἐν θριάμβῳ. Ὁ δὲ Νικηφόρος, κατὰ τῆ ὁποῖα ὁ βασιλεὺς ὑπόπτειε διὰ τὴν ἀνω ῥηθεῖσαν προφητείαν, προσαχθεὶς νὰ στρατεύσῃ κατὰ τῆ Χαβδῶν, τῆ καλίφης τῆς Συρίας, ὅσις ἀναπληρώσας τὸ στρατεύμα τῆ, ἐμελέτα νὰ εἰσβάλλῃ εἰς τὴν βασιλείαν τῶν Ρωμαίων, ὑπήκουσεν εἰς τὴν προσαγὴν τῆ βασιλέως, καὶ ἀπαντήσας τὸν Καλίφην εἰς τὰ σύνορα τῆς Συρίας, μάχη κατενίκησεν αὐτὸν, ἐκπολιορκήσας τὴν Βέρροϊαν, ἐν ἣ εὔρε πολλὰς θησαυρὰς καὶ αἰχμαλώτους χριστιανὰς, τὰς ὁποῖα πάντα ἠλευθέρωσεν. Ἀλλ' ὁ βασιλεὺς, πρὶν ἀκῆσῃ τι περὶ τῆς νίκης, ἀπέθανε α. χ. τῆ 15 Μαρτίου, κατὰ τινὰς μὲν φαρμακῶδεις ἀπὸ τὴν σύζυγόν τῆ Θεοφανῶ, κατ' ἄλλας δὲ ὑπὸ τῆς πολλῆς ἀκολασίας καὶ φιληδονίας· ἔζησε δὲ χρόνους κδ', καὶ ἐβασίλευσε χρόνους δεκατρεῖς, μῆνας τέσσαρας καὶ ἡμέρας πέντε, δηλαδὴ χρόνους δέκα μετὰ τῆ πατρὸς, τὰς δὲ λοιπὰς μόνος.

ΒΑΣΙΛΕΙΑ. ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ ΤΟΥ ΦΩΚΑ.

Μετὰ τὸν θάνατον τῆ Ρωμανῆ ἔλαβεν ἡ βασιλισσα Θεοφανὼ τὰ σκῆπτρα τῆς βασιλείας ἀντὶ τῶν δύο υἱῶν, Βασιλεῖς ἔκωνσαντίνε, οἱ ὅποιοι ἦσαν πολλὰ νέοι, ἔμετ' ἔπολυ καλέσασα τὸν Νικηφόρον εἰς Κωνσταντινέπολιν, ἐτίμησεν αὐτὸν ἐν θριάμβῳ εἰς τὸν ἵππόδρομον, ὅπῃ ἐκεῖνος ἔδειξεν ὅλα τὰ πλέσια λάφυρα, ὅσα ἔλαβεν εἰς τὴν Κρήτην ἔκ Βέρροϊαν. Οὗ Νικηφόρος διατρίβων εἰς τὴν Κωνσταντινέπολιν, ἔἐννοῶν ὅτι ὁ Ἰωσήφ, ὅσις εἶχε μεγάλην δύναμιν ἐν τῇ βασιλικῇ αὐλῇ, ἐνόμιζεν αὐτὸν φιλότιμον καὶ φιλαρχον, ἔἐμελέτα τὸν ἀφανισμόν τε, διὰ νὰ σηκώσῃ πᾶσαν ὑπόψιαν, εἶπε πρὸς αὐτὸν κατ' ἰδίαν, ὅτι κατεφρόνει τὰ κοσμικὰ, ἔὅτι ἐκ πολλῆ μὲν ἐπεθύμει νὰ ζήσῃ ζωὴν ἰδιωτικὴν καὶ μοναδικὴν, δὲν ἐδυνήθη ὅμως νὰ ἐπιτύχῃ τῆ παθεμένε διὰ τὴν προσπάθειαν τῶν βασιλέων, οἱ ὅποιοι ἐπεφόρτιζον αὐτὸν ἀξιώματα μεγάλα ἔἐπικίνδυνα· ἔἅμα λέγων, ἔδειξε τρίχινον ἔἐνδυμα, τὸ ὅποϊον, ὡς ἔλεγεν, ἐφόρει πάντοτε ἐπάνω τῆ γυμνῆ σώματος. Πρὸς ταῦτα ἐκπλαγεῖς ὁ μωρὸς Ἰωσήφ, πίπτει εὐθέως πρὸς τῆς πόδας, ἐκζητῶν συγγνώμην ἔἐλέγων, ὅτι δὲν θέλει πισεύσει ποτὲ κάμμίαν κατηγορίαν κατ' αὐτῆ. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὁ Νικηφόρος ἔἐλαβε τὴν εὐνοϊαν ἔἐπίσιν τῆ Ἰωσήφ, ἔἐσυνεχώρηθη νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν Ἀσίαν πρὸς τὸ σράτευμα. Ἀλλὰ μετ' ἔἐπολυ ὁ Ἰωσήφ ὑποπτεύων πάλιν διὰ τὴν πρὸς τὸν Νικηφόρον εὐνοϊαν τῶν στρατιωτῶν, μετανοήσας ἔἐγραψε πρὸς τὸν Τζιμισκῆν ἔἐΚερκῆαν, δύο περιφανεσάτους στρατηγῆς, παρακαλῶν ἔἐἦτοι νὰ κλείσωσι τὸν Νικηφόρον εἰς μα-

νασήριον, ἢ γὰ τὸν φονεύσωσι, καὶ ὑποχόμενος αὐτοῖς μεγάλας τιμὰς καὶ ἀξιώματα. Οὗτοι δὲ ἐγχειρίζοντες εἰς τὸν Νικηφόρον τὰς ἐπιστολάς, παρεκίνησαν αὐτὸν γὰρ φροντίσῃ διὰ τὴν ἀσφάλειάν τε, δεχόμενος τὴν ὑπέροχον δύναμιν τῆς βασιλείας· αὐτὸς δὲ πρῶτον μὲν ἐμίσει ἢ καὶ ἐφάνητο μισῶν αὐτὸ τὸ πρόβλημα, ὕστερον δὲ φοβεριζόμενος ἀπὸ τὸν Τζιμισκῆν καὶ Κερκυαν, ἐδέχθη, καθὼς λέγουσι, τὴν πρόσκλησιν ἕνεκα τῆς σωτηρίας τε, καὶ ἕτως ἀνηγορεύθη αὐτοκράτωρ τῆ β' α. κ. Γ' αλίσ ἐν ἔτει 963 ἀπὸ Χριστοῦ γεννήσεως. 963.

Τινὲς συγγραφεῖς διηγῶνται, ὅτι ὁ Νικηφόρος παρεκινήθη ἄρπάσῃ τὴν βασιλείαν ἐκ τὸσον διὰ τὴν φιλαρχίαν τε, ὅσον διὰ τὸν ἐκ πολλῶ μυσικὸν, καὶ ἴσως ἐκ παντάπασιν ἔννομον ἔρωτα πρὸς τὴν βασίλισσαν Θεοφανῶ, τὸ ὅποσον ἐννοήσας ὁ Ἰωσήφ, ἐκραταιῶτο εἰς τὴν κατ' αὐτῆ ὑπόψιν. Ὅτε δὲ ἤγγέλθη εἰς Κωνσταντινέπολιν ἡ ἀνάβασις τῆ Νικηφόρου ἐπὶ τὸν θρόνον ἐν Καππαδοκίᾳ, ὅλοι οἱ πολῖται ὑπεραγαπῶντες αὐτὸν διὰ τὰς ἀνδραγαθίας καὶ τὸ εὐπροσήγορον ἡθὸς τε, καὶ μισῶντες τὸν Ἰωσήφ διὰ τὰ ὑπερήφανον καὶ δυσέντευκτον, ἐχάρησαν χαρὰν μεγάλην, κράζοντες καὶ εὐφημῶντες τὸν Νικηφόρον. Οἱ οἴκοι τῆ Ἰωσήφ καὶ τῶν φίλων κατηδαφίωθησαν εὐθύς ἀπὸ τὸν λαόν· οἱ δὲ ἐπιφανέστατοι ἄρχοντες ἦλθον εἰς Χρυσόπολιν πρὸς προὔπαντησιν τῆ νέε βασιλέως, ὁ ὅποιος ἐλθὼν εἰς τὸ Ἑβδομον, ἐσέφη κατὰ τὸ σῆμα ἀπὸ τὸν πατριάρχην Πολύευκτον. Ἀναβὰς ἔν ὁ Νικηφόρος τὸν θρόνον, ἐφρόντισε πρὸ πάντων γὰρ κλείσῃ τὸν Ἰωσήφ εἰς τι μονασήριον τῆς Παφλαγονίας, ὅπε καὶ μετὰ δύο χρόνους ἀπέθανε· τῷ δὲ β' ἔτει τῆς βασιλείας ἔλαβε γυναῖκα τὸν βασίλισσαν Θεοφανῶ.

Ο πατριάρχης Πολύευκτος ἐ μόνον ἠναντιώθη εἰς τῆ-
τον τὸν γάμον, πρῶτον μὲν ὅτι ὁ Θεοφάνης ἦτο δευτερό-
γαμος, καὶ δεύτερον ὅτι ἔγινε τάχα ἀνάδοχος ἐνὸς
τῶν παιδίων τῆς Θεοφανῆς ἀπὸ τῆ ἀγίης βαπτίσμα-
α. χ. τος, ἀλλὰ καὶ ἐξώθησεν ἔξω τῆς ἐκκλησίας· γενομέ-
965. νης δὲ συνόδου ἐν Κωνσταντινουπόλει, πάντες ἔδωκαν εἰς
τὸν Νικηφόρον τὴν περὶ τῆς ἀφεσίης, ὅσας καὶ ἔλαβε
πάλιν τὴν ἀδείαν νὰ εἰσέρχεται εἰς τὴν ἐκκλησίαν.

Τῷ δὲ τρίτῳ ἔτει τῆς βασιλείας, Φέλων ὁ βασι-
λεὺς νὰ διώξη τὰς Σαρακηνὰς ἀπὸ τὴν Σικελίαν, ὅ-
πε κατοικῶντες ἔβλαπτον καθ' ἡμέραν τὴν Ἰταλίαν,
ἔσειλε μεγάλην δύναμιν καὶ στρατηγὸν τὸν νότον υἱὸν
τῆ πατραδέλφου αὐτοῦ Λέοντος ὀνομαζόμενον Μαννὴλ,
ὁ ὅποιος διὰ τὴν πολεμικὴν ἀπειρίαν ἀπατηθεὶς ἀπὸ
τὰς ἐχθρὰς, εἰσέβη εἰς τὰς ὄρεινὰς τόπους τῆς νήσου,
ὅπε κατεσφάγη αὐτὸς καὶ ὅλη ἡ στρατιά. Οἱ δὲ Ἰωάν-
νης ὁ Τζιμισκῆς, ὅσας ἐπολέμει ἐν Κιλικίᾳ, ἀντενί-
κησε τὰς Σαρακηνὰς μὲ τὴν αἱματοχυσίαν, ὡσε
τὸ ὄρος, ἐφ' ὃ ἔγινεν ἡ μάχη, ὠνομάθη βενὸν αἷ-
ματος. Τῷ αὐτῷ ἔτει ἐνίκηθησαν οἱ Σαρακηνοὶ ἐν Κύ-
πρῳ πολλάκις, καὶ τελευταῖον ἐδιώχθησαν παντάπα-
σιν ἀπὸ τὴν νήσον, ἡ ὅποια προσετέθη πάλιν εἰς τὴν
ἐπικράτειαν τῆς βασιλείας. Τῷ δὲ ἐπομένῳ ἔτει στρα-
τεύσας ὁ βασιλεὺς εἰς τὴν Κιλικίαν, ἐκυρίευσεν τρεῖς
πόλεις δυνατὰς, καὶ παραχειμάσας εἰς τὴν Καππα-
δοκίαν, κατὰ τὴν ἀνοιξὶν ἐπολιόρκησε καὶ ὑπέταξε τὴν
Μόψου ἐσίαν καὶ Ταρσόν.

Οἱ Νικηφόρος παρακινούμενος ἀπὸ τὰς νίκαστε,
εἰσέβαλε τῷ ἐπομένῳ ἔτει εἰς τὴν Συρίαν, καὶ κυριεύ-
σας πολλὰς πόλεις καὶ φρέρια, ἐπολιόρκησε καὶ τὴν
Ἀντιόχειαν. Ἐπειδὴ δὲ αὕτη ἡ μητρόπολις εἶχεν ἐν

ἑαυτῇ πολλὰς στρατιώτας καὶ ἱκανὰς τροφὰς, μετὰ τρεῖς μῆνας ἠναγκάσθη ὁ βασιλεὺς νὰ λύσῃ τὴν πολιορκίαν, καὶ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Κωνσταντινούπολιν (1). Ὁ Κεδρηνὸς ἴσorei, ὅτι ὁ βασιλεὺς ἐδύνατο νὰ κυριεύσῃ τὴν πόλιν, ἀλλὰ φοβόμενος τὸν φημιζόμενον λόγον, ὅτι ἅμα τῇ ἀλώσει τῆς Ἀντιοχείας καὶ ὁ βασιλεὺς τεθνήσκειται, ἔπαυσε. Μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν τῆ Νικηφόρου εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὁ πατρίκιος Βέρτζης, ὅσις ἀφῆδη εἰς τὴν Συρίαν μὲ μεγάλην δύναμιν, θέλων νὰ φυλάξῃ τὰς κυριευθέντας τόπους, συνήθροισεν ἐν μέσῳ τῆ χειμῶνος τὸ στρατεύμα, καὶ ἐλθὼν πλησίον τῆς Ἀντιοχείας, κατεφόδισε τόσον τὰς ἐν αὐτῇ στρατιώτας, ὥστε παρέδωκαν ἑαυτὰς καὶ τὴν πόλιν, ἣ ὁποία προσετέθη πάλιν εἰς τὴν ἐπικράτειαν τῆς βασιλείας. Ὁ δὲ Νικηφόρος, ὡς ἴσorei ὁ Κεδρηνὸς, ἐνθυμόμενος τὴν ῥηθεῖσαν προφητείαν, ἀντὶ ν' ἀντιβραβεύσῃ τὸν Βέρτζην, ἐξώρισεν ἀπὸ τὴν αὐλὴν καὶ μόνον αὐτὸν, ἀλλὰ καὶ τὸν Ἰωάννην Τζιμισκῆν διὰ μίαν ψιλὴν ὑπόνοιαν.

Αὕτη ἡ τελευταία ἀδικία ἔσυρε τὴν πτώσιν τῆ Νικηφόρου· ἐπειδὴ ὁ Τζιμισκῆς ἐργιοθεὶς, ἠνώσθη μετὰ τῆ Βέρτζη καὶ ἄλλων πολλῶν, καταπέσας εἰς τὴν συνωμοσίαν καὶ αὐτὴν τὴν βασίλισσαν, ἣ ὁποία μισῶσα αὐτὸν, εἴτε διότι ἐφοβεῖτο μήπως αὐτὸς εὐνεχίσῃ τὰς δύο αὐτῆς υἱὰς, Βασίλειον καὶ Κωνσταντῖνον, καὶ ἐγκαταλίπη τὴν βασιλείαν εἰς τὸν ἀδελφόν τε Λέοντα, εἴτε δι' ἄλλην αἰτίαν, ἀφῆκε διὰ νυκτὸς τὸν Τζιμισκῆν καὶ τὰς ἄλλας συνωμότης εἰς τὸν κλιτῶνα τῆ βασιλείας, ὅπε καταπληγώσαντες αὐτὸν ἐφό-

(1) Κερσοπ. εἰς Νικηφόρο.

